

Els hem pogut observar a cada separador d'aquest número de la Revista, però què en sabem del ruc català (també anomenat ase, guarà, burro)?

És un animal enèrgic, resistent, fàcil d'alimentar i molt treballador quan està de bona lluna. A vegades, però, és molt tossut i llavors, tot s'ha de dir, el ruc accepta bé les bastonades.

Existeix des de molt antic, tal i com ho demostren diferents restes òssies de l'època quaternària trobades a Capellades, i també tenim diferents citacions de l'ase català en documents de l'època romana. A l'Edat Mitjana, i a causa de la comoditat de la seva muntura, el ruc arriba a ser tan preuat que es tem que substitueixi el cavall. Què s'hi va fer? Se sap, per exemple, que els Reis Catòlics van prohibir-ne la cria i que en aquells temps només es permetia muntar-hi dones i frares i, excepcionalment, algun personatge rellevant, com va ser el cas de Cristòfol Colom, que gaudia d'un permís especial per fer-ho a causa de la malaltia que patia.

El ruc català ha estat un animal molt ben valorat en diferents indrets del món. Es compta que, des de temps molt reculats, els ports de Tarragona i Barcelona van ser l'origen d'importantes exportacions a països com Itàlia, França, Argentina, Mèxic, Cuba i, sobretot, els EUA.

Entrats ja al s. XX, la mecanització de les feines del camp fa que es redueixin d'una manera progressiva els exemplars del ruc català fins a la pràctica desaparició. L'any 1978, dos veterinaris de Banyoles, Esteve Bosch i Pere Comas, es van proposar de recuperar aquest animal. En l'actualitat existeixen diverses entitats dedicades a la defensa i la conservació del nostre ruc, com l'Associació pel Foment de la Raça Asinina Catalana (AFRAC) o la reserva de Fuïves, al municipi d'Olvan al Berguedà.

Fotos dels separadors: Castelló d'Empúries, 1948 (AFRAC). Puigcerdà, 1950 (AFRAC). Pallars Jussà (Jordi Jordana).

Home i nen sobre un carro per la carretera que porta a Porqueres, Banyoles, 1935 (Manel Pigem Ras, Fons d'Imatges, Consell Comarcal del Pla de l'Estany).

Puigcerdà, 1950 (AFRAC). Josep Bech sobre un ruc, Banyoles, 1935 (Manel Pigem Ras, Fons d'Imatges, Consell Comarcal del Pla de l'Estany).

Text: Maria Enrich

El Fil del temps

PANORà

MiCa

SECCION 2
PREMIO 1

gent

LA
postada dels
llibres

JOCS

de paraules

vi

SUAL

